

МОДЕРНІЗАЦІЯ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

Канд.екон. наук, доц. Лінькова О.Ю.

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»

Постановка проблеми: Основні цілі сталого розвитку України: подолання бідності, благополуччя, якісна освіта, екологічна безпека [5]. **Аналіз останніх досліджень і публікацій:** Аналізом питань модернізації освіти в Україні займається багато вітчизняних вчених: Ніколаєць К.М., Гуляєва Н.М., Ткаченко Т.І., Бай С.І., Лагутін В.Д., Мельник Т.М., Яценко С.В., Кузьменко Л.І., Дебич М.А., Горбунова Л.С. [1-4]. Але **невирішеною частиною проблеми** модернізації освіти є адаптація внутрішнього потенціалу національної освіти до світових викликів на ринку освітніх послуг. **Ціль роботи** – аналіз тенденцій розвитку ринку освітніх послуг та можливостей модернізації національної системи освіти. **Завдання публікації:** аналіз викликів сьогодення до системи освіти та розробка заходів посилення конкурентоспроможності країни на глобальному ринку освіти.

Основний матеріал дослідження. Формуванню глобального ринку освітніх послуг слугує інформатизація суспільства. Основними регулютарами освітніх послуг на глобальному ринку є фінансовий (формує склад споживачів) та правовий (міграційна політика визначає інтенсивність потоків іноземних студентів) механізми. За останні роки значно посилилася конкуренція на глобальному ринку освітніх послуг (формування наукових шкіл, гуманізація освіти, міжнародна наукова діяльність; формування основних сегментів ринку, транс націоналізація освіти; масовий попит на вищу освіту, розвиток інноваційної інфраструктури освіти, онлайн освітній простір).

Сучасні тенденції в освіті:

- розширення, мобільність, динамічність освітніх послуг;
- диверсифікація джерел фінансування;
- реалізація основної парадигми «освіта протягом життя»;
- відповідність освіти запитам економіки;
- посилення дослідної та інноваційної компоненти освіти;
- впровадження елементів відкритої освіти, єдність методичного простору (складові методики та організація освітнього процесу вільно поширюється за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій).

Модернізації освіти сприяють:

- атестація педагогічних працівників за новими критеріями;
- оновлення організації методичної роботи;
- створення умов для самореалізації тих, хто навчається;
- постійний розвиток особистості педагога та реалізація педагогічних ініціатив;
- проведення всеукраїнських турнірів за спеціальностями;
- розвиток демократичного стилю співпраці педагогів;
- дослідження педагогом цікавої для нього наукової теми;
- набуття педагогами досвіду соціальної взаємодії.

Актуальний інструментарій педагога щодо реалізації концептуальних засад розвитку освіти на практиці:

- інтелектуальні ігри;
- конференції;
- творчі зустрічі з фахівцями за спеціальністю;
- коучінг;
- гейміфікація процесу навчання;
- біометрія очей для визначення зацікавленості та засвоєння матеріалу;
- індивідуально побудовані курси для навчання.

Освіта допомагає людям у:

- визначенні власної активної життєвої позиції;
- набутті досвіду соціальної взаємодії;
- формуванні відповідальності у тих, хто навчається;
- отриманні інтелектуально-психологічного комфорту;
- майбутній гармонійній роботі в команді;
- вирішенні професійних завдань;
- прийнятті колективних рішень;
- розвитку індивідуального лідерства.

Основні міжнародні критерії оцінки якості освітніх послуг:

- зміна макроекономічних показників національної економіки,
- працевлаштування фахівців за спеціальністю,
- впровадження інформаційних технологій.

Сучасні можливості розвитку освітніх послуг в Україні це: зростання доходу національної економіки від експорту освітніх послуг та суміжних галузей (будівництво та обслуговування гуртожитків, продаж продуктів харчування, транспортні послуги); покращення навчального середовища; покращення взаєморозуміння між різними народами; інноваційний розвиток суспільства.

Критерії вибору країни для навчання студентами:

- мова навчання;
- якість програм вищої школи;
- вартість навчання;
- міграційна політика в країні.

Для посилення позицій вітчизняної освіти на світовому ринку працівники галузі освіти мають: створювати якісні методичні продукти; дидактичні матеріали; аналізувати пропозиції щодо вирішення актуальних педагогічних проблем; проводити дослідження; накопичувати інформацію з дисциплін; розширювати можливості використання ресурсів.

Стримуючі зовнішні фактори розвитку освітніх послуг в Україні:

- військові операції на території країни;
- політична нестабільність в країні;
- нерівність доступу до освітніх послуг;
- вплив макроекономічних факторів (економічних циклів, демографічної складової, поглиблення розриву між економічно багатими та бідними країнами).

Основні внутрішні проблемні питання галузі вітчизняної освіти: розвиток інтелектуальних здібностей тих, хто навчається; раціональне використання творчого потенціалу педагогів; впровадження інновацій в освітній процес; формалізм діяльності; послаблення інтересу до ефективності діяльності; комерціалізація наукових розробок.

В умовах, які склалися в країні актуальними є використання:

технологій електронних публікацій (підвищить якість навчальних матеріалів та знизить витрати на їх розповсюдження та обмін);

новітніх засобів обміну навчальним контентом (спростить моделювання конкретних ситуацій та дозволить залучити студентів з різних країн);

сучасних інструментів моніторингу – підвищить рівень прозорості освіти.

Висновки. Для зростання ефективності освітніх послуг існує потреба в заходах різного спрямування: зовнішніх (стратегічне спрямування політики держави); внутрішніх (професійні програми підготовки за спеціальностями, розвиток майстерності викладачів). Модернізація освітніх послуг впливає на якість науки та формування нових якостей людей, а також протистоїть соціальній нерівності.

Напрями для подальшого дослідження: створення індивідуальних курсів для навчання; запровадження електронного контролю зацікавленості студентів та контролю знань; методи прогнозування потреби в майбутніх фахівцях.

Література: 1. Ніколаєць К.М. Соціальна політика в Україні (у 90-х роках ХХ ст.) : монографія / К.М. Ніколаєць. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. – 296 с. 2. Менеджмент-освіта в Україні: Університети, академії, інститути, кафедри. Професорсько-викладацький склад. Наукові дослідження. Педагогічні інновації / Гуляєва Н.М., Ткаченко Т.І., Бай С.І., Лагутін В.Д., Мельник Т.М., Яценко С.В., Кузьменко Л.І. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, – 2010. – 758 с. 3. Інтернаціоналізація вищої освіти: світовий досвід : монографія / М.А. Дебич. – Суми: Університетська книга, 2017. – 291 с. 4. Горбунова Л.С. Філософія трансформативної освіти для дорослих: університетські стратегії і практики : монографія / Л.С. Горбунова. – Суми : Університетська книга, 2015. – 710 с. 5. Цілі сталого розвитку: Україна / електронний ресурс http://www.un.org.ua/images/SDGs_NationalReportUA_Web_1.pdf